

steilas

Jubila zioak

EAE

www.steilas.eus

Jubila
zioak

Aurkibidea

1. MUFACE	4
1.1. Ohiko erretiroa	4
1.2. Borondatezko erretiro aurreratua	5
2. Kidegoz aldatu diren eta ondorioz MUFACEtik Gizarte Segurantzara pasatu diren funtzionarioak	6
3. Gizarte Segurantza	6
3.1. Ohiko erretiroa	6
3.2. Erretiro aurreratua	7
4. Erretiro partziala txandakako kontratuarekin	8
4.1. 2018ko urtarrilaren 31ra arte EAeko langile finkoen Erretiro Partzialeko PLANera atxikita dauden langileak	8
4.2. 2018ko urtarrilaren 31ra arte EAeko langile finkoen Erretiro Partzialeko PLANera atxikita EZ dauden langileak	8
5. Amatasun-Osagarria	9
6. Lana eta pentsioa bateratzea	9
7. Noiz hartu erretiroa?	9
8. Adi	10
9. Erretiro pentsioak: lorpen bat, borrokan jarraitzeko erronka bat	10

1. MUFACE

1.1. Ohiko erretiroa

Erretiro pentsioa eskuratzeko baldintzak:

- Adinez, 65 urte izan; kotizatuta, berriz, 15 urte, gutxienez. **(oharra bukaeran)**

Pentsioaren kalkulua:

- Urtero, gobernu zentralak gehieneko pentsioa finkatzen du. 2017an, 36.033,20 eurotan ezarri da urteko muga (gordina), (hilabeteko 2.573,80 €).
- Irakasleek oinarri erregulatzaileraren %100 kobratuko dute, betiere 35 urte kotizatu badituzte. Urte-kopuru hori kotizatu duten Bigarren Hezkuntzako irakasleek, berriz, hartzeko erregulatzaileraren gaitzaren dute, horregatik, oinarri erregulatzaileraren kobratzeko, gaur egun nahikoa da 32 urte kotizatzea.
- Garbian, maisu-maistrek 1.845 euro inguruko 14 paga jasotzen dituzte eta BHkoek, berriz, 2.030ko 14 paga. Erretiroa hartzen den hilabetearen soldata osoa kobratzen da, berdin du zein egunetan sartzen den indarrean erretiroa, eta hurrengo hilabeteetik aurrera pentsioa kobratzen da.

4 Aurrekontuen legeak ebazten du urtero kidego bakoitzari dagokion hartzeko erregulatzaileraren (diru-kopuru gordinak):

2016ko Hartzeko erregulatzaileraren		Urtean	Hilabetean
A1 taldea	Bigarren hezkuntza	40.460,17 €	2.890,01 €
A2 taldea	PT eta LHko irakasleak	31,843,17 €	2.274,51 €

Zenbateko pentsioa kobratuko den jakiteko, hartzeko erregulatuak horri portzentu bat ezartzen zaio, kotizatutako urteen arabera.

Kotizatu diren urteak	Oinarri erregulatuakaren portzentajea	Kotizatu diren urteak	Oinarri erregulatuakaren portzentajea
15	%26,92	26	%67,11
16	%30,57	27	%70,77
17	%34,23	28	%74,42
18	%37,88	29	%78,08
19	%41,54	30	%81,73
20	%45,19	31	%85,38
21	%48,84	32	%89,04
22	%52,50	33	%92,69
23	%56,15	34	%96,35
24	%59,81	35	%100
25	%63,46		

Jardunaldi murriztua:

Lehen hezkuntzako irakasleek jardunaldi murriztuan lan egin badute urte bat baino gehiago jarraian (lanaldi laburragoak ez dute eraginik) edo urte sabatiko bat hartu baldin badute, horri dagokion pentsioa murriztu egingo da, non eta ez duten 35 urtez lanaldi osoan lan egin. Bigarren Hezkuntzan egoera bestelakoa da, izan ere, gehienezko pentsioaren muga gaindituta dutenez, badago tarterik pentsioari kalterik ez egiteko.

1.2. Borondatezko erretiro aurreratua

Baldintzak:

- Adinez, 60 urte edo gehiago izatea; kotizatuta, berriz, 30 urte, gutxienez. [\(oharra bukaeran\)](#)

Ohiko pentsioa bezala finkatzen da pentsio hori ere. Erretiro mota hori eta dagokion pentsioan ez dira aldatuko, Klase Pasiboen legea aldatzen ez bada.

2011n, gobernu zentralak, CCOOk, UGTk eta CEOEk Akordio Sozial eta Ekonomikoa sinatu zuten, eta, horren arabera, MUFACEko langileen eta gainerako langileen erretiroa "parekatuko" dira, hots, araubide orokorrean, adina atzeratzen ari da, eta pentsioen zenbatekoa jaisten, hortaz, gauza bera egingo dute klase pasiboetan. Dena den, oraindik ez dute egin.

2. Kidegoz aldatu diren eta ondorioz MUFACETik Gizarte Segurantzara pasatu diren funtzionarioak

2011ko abuztura arte, mutualistak izandako funtzionarioek MUFACEko aurretiazko erretiroa har zezaketen. Aukera hori bat-batean eten zen, izan ere, Madrilgo gobernuak uko egin baitzion LOEren aldi baterako xedapen bat luzatzeari, eta ez baitzuen bestelako biderik bilatu aukera horri eusteko.

Orain, berriz, MUFACEn bidez erretiroa hartzeko aukera bakarra dago: lanaldi aktiboaren azken 5 urteetan jatorrizko kidegora itzultzea.

3. Gizarte Segurantza

3.1. Ohiko erretiroa

Erretiro pentsioa jasotzeko eskubidea edukitzeko baldintzak:

- Kotizatutako urteak, gutxienez: 15 urte, horietako 2 erretiroa hartu baino lehenagoko 15 urteen barruan.
- Jubilatzeke adin orokorra: **(oharra bukaeran)**.
 - 2017an 65 urterekin erretiratzeko, 36 urte eta 3 hilabete kotizatu behar izan dituzu, gutxienez. Hurrengo urteetan, gora egingo du gutxieneko kopuru horrek, mailaka: urte bakoitzeko, hiru hilabete gehiago. 2027an egonkortuko da: 38 urte eta 9 hilabete.
 - 65 urterekin erretiroa hartzeko kotizatu beharreko urteak betetzen ez badira, erretiroa hartzeko adinak gora egingo du, mailaka.

Jubilatzeko urtea	65 urterekin jubilatzeke kotizatu beharreko urteak, gutxienez	Jubilatzeko adin orokorra
2017	36 urte eta 3 hilabete	65 urte eta 5 hilabete
2018	36 urte eta 6 hilabete	65 urte eta 6 hilabete
2019	36 urte eta 9 hilabete	65 urte eta 8 hilabete
2020	37 urte	65 urte eta 10 hilabete
2021	37 urte eta 3 hilabete	66 urte
2022	37 urte eta 6 hilabete	66 urte eta 2 hilabete
2023	37 urte eta 9 hilabete	66 urte eta 4 hilabete
2024	38 urte	66 urte eta 6 hilabete
2025	38 urte eta 3 hilabete	66 urte eta 8 hilabete
2026	38 urte eta 6 hilabete	66 urte eta 10 hilabete
2027tik aurrera	38 urte eta 9 hilabete	67 urte

Pentsioaren kalkulua:

- 2012 arte, azken 15 urteetako kotizazioaren arabera kalkulatzen zen oinarri erregulatzailerak; orain, ordea, epe hori luzatu egiten da, urtero, eta 2022an etengo da, 25 urtera iritsita. Horrela kalkulatzen da oinarri erregulatzailerak: kotizazio oinarria bider 6/7. Urte horietako diru-sarrerak gordinen batura da emaitza.

Urtea	Konputatu daitezkeen hilabeteak/zatitzailea	Konputatu daitezkeen urteak
2017	240 / 280	20
2018	252 / 294	21
2019	264 / 308	22
2020	276 / 322	23
2021	288 / 336	24
2022	300 / 350	25

Gehieneko pentsioa MUFACEko berbera da. Erretiroa hartzen den egunera arte ordaintzen da soldata, eta, biharamunean, pentsioa kobratzen da (*).

Jardunaldi murriztua:

Jardunaldi murriztuak oinarri erregulatzailerak txikiagotu dezake, baldin eta murrizketa hori jubilatu aurreko urteetan gertatu bada.

Jardunaldi murriztuak kotizazioa ere txikiagotzen du, baina murrizketa hori orekatu egin daiteke baldin eta dagokion garaian kotizatu beharreko urteak baino urte gehiago kotizatu badira edo gehieneko kotizazioa gainditu bada.

3.2. Erretiro aurreratua

Ohiko erretiroa eskatzeko adina bete baino 2 urte lehenago eska daiteke erretiro aurreratua, betiere, 35 urte kotizatu badira, gutxienez, eta horietako 2 azken 15 urteen barruan egin badira ([oharra bukaeran](#)). Hala egitekotan, %1,63 eta %2 arteko ehuneko murriztaileak ezarriko dira, ohiko adinera iristeko falta den hiruhileko bakoitzeko:

Kotizatu den denbora	Falta den hiruhileko bakoitzeko ehuneko murriztaileak
44 urte eta 6 hilabetetik gora	%1,63
41 urte eta 6 hilabetetik gora	%1,75
38 urte eta 6 hilabetetik gora	%1,88
35 urte edo gehiago	%2,00

Erretiro aurreratuko kasu guztietan, behin ehuneko murriztaileak ezarrita, pentsioa ezin da izan honen emaitza baino handiagoa: gehieneko pentsioa ken aurrerapenaren hiruhileko bakoitzeko edo hiruhilekoaren zati bakoitzeko %0,5; hau da, %2 urte bakoitzeko (hori garrantzitsua da bigarren hezkuntzako irakasleentzat, beren hartzeko erregulatzailerak gehieneko pentsioa baino handiagoa baita).

4. Erretiro partziala txandakako kontratuarekin

Lan-kontratua daukaten langileek erretiro partziala har dezakete, eta beren jarduna murriztu, ohiko erretiroa hartzeko legezko adina bete arte. Erretiro partzialarekin batera, txandakako kontratu bat egiten zaio beste norbaiti, lanaldi murriztua osatze aldera, eta erretiro partzialak indarrean egindako adina denbora iraungo du txandakako kontratu horrek ere.

5/2013 Errege-Dekretuak aldatu eta gogortu egin zituen erretiro-eredu hori hartu ahal izateko baldintzak, hala ere, baimena ematen du lehenagoko baldintzak aplikatzeko honako langile hauei: 2018ko urtarrilaren 31ra arte EAEko langile finkoen ERRETIRO PARTZIALEKO PLANera atxikita dauden langileei. Horren ondorioz, erretiro partzialeko bi eredu ezberdin daude, langilearen egoeraren arabera.

4.1. 2018ko urtarrilaren 31ra arte EAEko langile finkoen Erretiro Partzialeko PLANera atxikita dauden langileak

Betebeharrak:

- 61 urte izan.
- Kotizatutako urteak, gutxienez: 30 urte.
- Lanaldi osoko kontratua edukitzea eta gutxienez 6 urtez lan egin izana enpresan.

Baldintzak:

- Urteko jardunaldi eraginkorra %75 murriztea.
- 64 urterekin borondatezko erretiro aurreratua hartzeko aukera.

4.2. 2018ko urtarrilaren 31ra arte EAEko langile finkoen Erretiro Partzialeko PLANera atxikita EZ dauden langileak

Betebeharrak:

- Adina: ikus taula.
- Kotizatutako urteak, gutxienez: 33 urte.
- Lanaldi osoko kontratua edukitzea eta gutxienez 6 urtez lan egin izana enpresan.

Baldintzak:

- Urteko jardunaldi eraginkorra %50 murriztea.

Gertaera eragilearen urtea	Gertaera eragilearen unean kotizatutako urteen arabera eskatzen den adina		Gertaera eragilearen unean 33 urteko kotizazioa izanez gero eskatzen den adina
2017	61 eta 5 hilabete	34 urte eta 3 hilabete edo gehiago	61 eta 10 hilabete
2018	61 eta 6 hilabete	34 urte eta 6 hilabete edo gehiago	62 urte
2019	61 eta 8 hilabete	34 urte eta 9 hilabete edo gehiago	62 eta 4 hilabete
2020	61 eta 10 hilabete	35 urte edo gehiago	62 eta 8 hilabete
2021	62 urte	35 urte eta 3 hilabete edo gehiago	63 urte
2022	62 eta 2 hilabete	35 urte eta 6 hilabete edo gehiago	63 eta 4 hilabete
2023	62 eta 4 hilabete	36 urte eta 9 hilabete edo gehiago	63 eta 8 hilabete
2024	62 eta 6 hilabete	36 urte edo gehiago	64 urte
2025	62 eta 8 hilabete	36 urte eta 3 hilabete edo gehiago	64 eta 4 hilabete
2026	62 eta 10 hilabete	35 urte eta 3 hilabete edo gehiago	64 eta 8 hilabete
2027 eta hortik aurrera	63 urte	35 urte eta 6 hilabete	65 urte

5. Amatasun-Osagarria

2016ko urtarrilaz geroztik, bi seme-alaba edo gehiago dauzkaten amen pentsioan handitu egingo dira, honako batez bestekoen arabera: bi seme-alaba dauzkatenen kasuan, %5; hiru dauzkatenen kasuan, %10, eta lau edo gehiago dauzkatenen kasuan, berriz, %15.

Osagarri berri hori jasotzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: dagokion pentsioa hartzea eragin zuen gertakaria baino lehen jaio ziren edo adoptatu ziren seme-alabak.

Era berean, osagarria jasotzeko aukera izango da derrigorrezko erretiro aurreratuen kasuan, ez ordea borondatez hartu bada erretiro aurreratua.

Erretiro partzialen kasuan, ez da osagarria aplikatuko harik eta erretiro arrunt osora iritsi arte, erretiratzeko adina beteta.

6. Lana eta pentsioa bateratzea

2013ko martxoko Errege-Dekretuak lanean jarraitzeko baimena ematen du, hala ere, hori egin dezakete, soilik, jubilatzeko legezko adina daukatenek eta oinarri erregulatzailaren %100 lortu dutenek. Hots, pentsioa ziurtatuta dutenei erraztu egiten zaie lanean jarraitzea eta kotizaziotik salbuetsita geratzea.

7. Noiz hartu erretiroa?

Diruaren aldetik, eta kontuan hartuta noiz hasten den bakoitza pentsioa kobratzen (ikus 1. eta 3. atalak) eta hartu ez diren oporren ordainetan eman behar den kitoa, bada, orduan, erretiroa udan hartzekotan, uztailaren 31 da egun egokiena. Gainerako hilabeteetan, MUFACEko kideek berdin kobratzen dute, berdin du hilabetetako zein egunetan hartu duten erretiroa.

8. Adi

Banan-banan aztertu behar dira erretiroa hartzeko askotariko aukerak, langilearen arabera, izan ere, langile bakoitzaren lan-bizitzaren arabera izango baita hala erretiratzeko bidea nola jasoko den pentsioaren zenbatekoa.

Erretiroa hartu eta gero, ITZARRIri eska dakiok pilatutakoa itzultzeko. Informazio gehiago behar izanez gero gai horri edo beste gairen bati buruz (eskaera prozedurak, epeak, etab.) jarri harremanetan **steilasekin**.

9. Erretiro pentsioak: lorpen bat, borrokan jarraitzeko erronka bat

Pentsio publikoei esker estaltzen dira langileen beharrian ekonomikoak, besteak beste, erretiroari esker, eta lorpen sozial horixe izugarri garrantzitsua izan da eta jendeak asko baloratu du.

Oraingo sistema ustez ahula denez, hainbat murrizketa ezarri dira, eta, gainera, kotizatze orduan eskakizun zorrotzagoak ipini (2011ko PSOE-CCOO-UGT- CEOE-CEPYME akordioa). Aurreikuspen-sistema pribatuak sustatu dira, nahiz eta horietako asko defizitarioak izan eta defizit hori ezkutatu; horretarako, sistema publikoaren ospea kaltetzeko kanpainak egin dira, eta zerga-sistemak ere laguntza eskaini du. Aurreikuspen-sistema pribatuak ondo baino hobeto datozkie kotizazio sozialak jaitsi nahi dituzten enpresa handiei eta diru-baliabide horiek kudeatu nahi dituzten banketxei.

Borondatezko Gizarte Aurreikuspen Erakundeek (adibidez, ITZARRIK), teorian, honako hau dute helburu: sistema publikoaren prestazioak osatzea. Edonola ere, merkatu finantzarioen gorabeherak eragiten diete eta gordailuak erabiltzeko orduan iruzurra egin daiteke. Era berean, ahalik eta errentagarritasun handiena lortu nahian, gizartearen eta etikaren aurka erabil daitezke funts horiek.

Pentsio publikoak solidarioak dira: gutxieneko eta gehieneko mugak daude, ondorioz, aberastasuna birbanatzeko balio dute. Halako pentsioen kontra daudenek, berriz, pentsio pribatuak sustatzen dituzte, hots, kotizatutakoaren arabera pentsioa ematen dutenak. Lan partziala eta/edo etena egiten duten langileen kopurua gora doan honetan, sistema horietatik kanpo geratzen dira langile asko.

Euskal Pentsioen Sistema Publikoa da gure aldarrikapena: Estatuko pentsioak Europar Batasuneko batez bestekoa baino baxuagoak dira, bai kopuruan, bai BPGaren portzentajea.

Laburbilduz, lan-bizitza amaitu osteko ongizatea **eskubide bat da, ez salgai bat**, eta, beraz, defenditu egin behar dugu, zerbitzu publikoak oro har defenditzen ditugunean.

steilas, 2017ko martxoak 1

Oharra: Erretiroa hartzeko gutxieneko kotizazio-aldia betetzen ez den kasuetan, honako honen berri eman nahi dizuegu: EAEAN-k (Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusia) epai bat eman zuen 2016ko urrian eta, horren bidez, gizarte-segurantzari kotizatutako alditzat jo zuen Gizarte Zerbitzua (1937tik 1978ra egon zen hori indarrean), erretiroa lortzeko ezarri den gutxieneko aldiari dagokionez. Halaber, soldadutza egindako denbora, eta bi kasuetan beti ere alde aurretik eskatuta, kotizazio denboratzat hartuko dute.